

Udgift pr. Td. Hartorn, der udgjorde for Københavns Amt 13 Kr. 15 Dre, for Bornholms Amt 8 Kr. 84 Dre, for Skanderborg Amt 7 Kr. 88 Dre, for Frederiksborg Amt 7 Kr. 72 Dre og for Hjørring Amt 6 Kr. 67 Dre; det er de mest bebyrdede Amter. Saa kommer en Række Amter, hvor Byrden er mellem 5 og 6 Kr., det er nemlig Tisted, Vejle, Ringkøbing, Aalborg, Ribe, Viborg og Aarhus. Derefter komme nogle Amter, hvor Byrden er mellem 4 og 5 Kr., nemlig Odense, Svendborg, Sorø, Assens, Bræstø og Holbæk, og endelig er der tre, hvor den er mellem 3 og 4 Kr., nemlig Roskilde, Randers og Maribo. Naar jeg har nævnt disse Tal, skal jeg ikke komme nærmere ind paa, hvad man kan uddrage deraf. Uligheden er jo ikke ringe mellem Amtsraads-kredsene indbyrdes. Man kan maasse svaare dertil: saa meget desto bedre, det viser netop, at Bejudgisterne falde saa ulige, og at Understøttelsen kan blive fordelt i Forhold dertil og blive anvendt paa rette Maade.

Men tager man Hensyn til Bejudgisterne, som de foreligger, er det dog ingenlunde saaledes, at man kan tage samtlige Bejudgister til Norm for Fordelingen. Det følger af sig selv, at Udgiften til Forrentning af og Afdrag paa Laan, der ere optagne i Anledning af Vejforanstaltninger, kunne ikke komme i Betragtning. Skal man give sig til at understøtte Amterne paa Grundlag af deres Vejbyrde, saa maa man tage Hensyn til den fremtidige Vejbyrde og ikke til den, der tilhører Fortiden og er repræsenteret ved Renter af og Afdrag paa Laan. Jeg tror heller ikke, at det ærede Medlem havde faaet dette Beløb ind under den Udgift, han nævnte. Dette Beløb, 2,200,000 Kr., er omtrent det, der fremkommer, naar man ser bort deraf. Men af disse Udgifter, der omtrent beløbe sig til 2,200,000 Kr., er der flere, som ikke kunne komme i Betragtning, men ganske vist den forholdsvis mindre Del deraf. Dertil hører for det første Amtsfondens Bidrag til Biveje, hvilket i 1891, som er det Aar, jeg holder mig til, har udgjort 161,000 Kr. Det er klart, at naar Amtsraadene skulle staa fuldstændig frit med deres Skøn over, om de ville støtte Sognekommunerne med Hensyn til deres Biveje eller ikke, kan man ikke give dem Ret til at faa nogen Del af Udgiften dertil refunderet af Staten. En lignende Betragtning fører til, at man maa holde Udgiften til Vejbestyrelserne ude af Fordelingen. Det er imidlertid kun godt 200,000 Kr. Det gaar ikke an, at Amtsraadet voterer Lønninger til Vejinspektør osv., og at Staten saa betaler Halvdelen. Endelig tror jeg, at det vilde

være rigtigst at holde Udgiften til ny Vej-anlæg og Grundforbedringer udenfor; men jeg skal straks bemærke, at denne Udgift i det nævnte Aar kun har udgjort 62,000 Kr. Men der er Forholdet det, at Amtsraads-kredsene ere stillede forskelligt med Hensyn til disse Foranstaltninger. Nogle af dem have gennemført deres Vejnet saaledes, at de have foretaget de ny Anlæg og Grundforbedringer, som der kan blive Spørgsmaal om; 9 af Amtsraads-kredsene have slet ingen Udgift paa denne Konto. Derimod er der andre, der staa mere eller mindre tilbage i saa Henseende; de have meget Arbejde at udføre, som endnu ikke er udført. Vil man være retfærdig med Hensyn til Fordelingen mellem Amtsraads-kredsene, saa vil det altsaa være rettest at se bort fra dette Forhold. Tilbage blive saa Vedligeholdelsesudgifterne til Landeveje og Købstadgader, 1,800,000 Kr. Det vil altsaa ses, at det er saa godt som hele den væsentlige Udgift paa denne Konto. Det er den, der nærmest skulde være Spørgsmaal om at lægge til Grund for Fordelingen; men dog maa jeg bemærke, at jeg ogsaa har nogen Betænkelighed herved. Det viser sig nemlig, at Amtsraads-kredsene have stillet sig forskelligt med Hensyn til Bivejenes Optagelse paa Fortegnelsen over Landevejene. Nogle Amtsraads-kredse have været mere tilbøjelige end andre til at optage saadanne Biveje og gøre dem til Landeveje. Andre derimod have fulgt den Fremgangsmaade at lade Bivejene blive under Sognekommunerne, men at hde Tilskud til vigtigere Biveje. Derved opstaar jo en Ulighed mellem Amtsraads-kredsene med Hensyn til den Andel, de vilde faa i Understøttelse, en Ulighed, som ikke har nogen som helst Grund. Amtsraads-kredsene have ikke jo hidtil haft nogen Tøje til at se paa de Følger, som Optagelse af en Bivej paa Fortegnelsen over Landeveje kunde have med Hensyn til Statens Støtte over for fremtidige Udgifter til Vedligeholdelsesarbejder. Hvis man vilde gaa den Vej at tage de Udgifter, der her ere nævnte, som Norm for Fordelingen, vilde det temmelig let opstaa en anden Vanfærlighed. Om en Bivej skal optages paa en Fortegnelse over Landevejene, afhænger væsentlig af Amtsraadet, men tillige af Sanction fra Indenrigsministerens Side eller rettere nu fra Ministeren for offentlige Arbejder. Om denne Sanction skal gives eller ikke, har hidtil været et Spørgsmaal, som for Staten ikke havde Spor af finansiell Interesse; men som det vil ses, vil det for Fremtiden stille sig ganske anderledes. I Fremtiden vil det blive et Spørgsmaal om, hvor vidt Staten skal bidrage Halvdelen til